

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Силабус дисципліни “ ПОМОЛОГІЯ ”

1. Профіль дисципліни

Кафедра рослинництва	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність: 203 «Садівництво та виноградарство» Освітньо-професійна програма «Садівництво та виноградарство» Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – 3 рік, 6 семестр Компонент освітньої програми: вибіркова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
-----------------------------	--

2. Інформація про викладача

Викладач	Сладковська Тетяна Анатоліївна, доцент кафедри рослинництва, кандидат с.-г. наук
Профайл викладачів	http://znau.edu.ua/fakulteti/agronomichnij-fakultet/m-about-roslynnytstva/m-sklad-roslynnytstva/sladkovska-tetyana-anatolijivna
Контактна інформація	Тел.: +38(097)9725409, E-mail: tsladkovska@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/course/view.php?id=2598
Консультації	Онлайн консультація в Zoom, Viber щосередини з 15.00 до 18.00

3. Анотація до дисципліни

Дана дисципліна всебічно вивчає сорти плодових і ягідних культур з метою добору кращих за товарними, смаковими й технологічними якостями їх плодів, придатних для вирощування в конкретних агрокліматичних умовах.

Мета та цілі дисципліни

Основною метою вивчення дисципліни є сортовивчення є виявлення біологічного, виробничого та селекційного потенціалу світового сортового різноманіття культури та розробка шляхів його найбільш ефективного використання для задоволення відповідних потреб людини, а також збереження та процвітання усіх видів плодових рослин як невід’ємної частини світової флори.

Завдання вивчення дисципліни: опанування здобувачами вищої освіти основ загальної методики визначення біологічних особливостей росту і плодоношення рослин, господарсько цінних властивостей сортів та їх варіювання в залежності від природних і агротехнічних умов, тривалості вегетаційного періоду, відношення до ґрунтових і кліматичних умов, урожайності, стійкості до хвороб і шкідників, зимо- і посухостійкості, якості плодів, придатності їх до переробки, механізованого вирощування тощо

Компетентності, на формування яких націлена дисципліна:

СК1. Здатність використовувати на практиці основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорії, пов'язані з плодовими, овочевими рослинами і виноградом.

СК3. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві.

СК6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами у плодівництві, овочівництві і виноградарстві.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	20	4
Практичні заняття	28	10
Лабораторні роботи	-	-
Самостійна робота	72	106

4.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle). Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: залік.

4.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. Предмет помології.				
Змістовий модуль 1. Предмет помології.				
1	T1	Предмет помології. Зародження, розвиток помології. Завдання і зміст сучасної помології. Форми і методи вивчення сортів.	4	
2	T2	Виробничо-біологічне вивчення сортів. Вивчення сортів за морфологічними та фізіологічними ознаками. Повний помологічний опис сорту.	2	2
3	T3	Консерватизм і мінливість сортів. Апробація. Розмноження поширених і перспективних сортів. Зони плодівництва. Районування, його становлення і завдання.	2	
МОДУЛЬ 2. Сорти і гібриди плодкових культур.				
Змістовий модуль 2. Сорти і гібриди плодкових культур.				
4	T4	Поширені та перспективні сорти яблуні.	2	2
5	T5	Моніторинг ринку плодової та ягідної продукції. Зміст часткового сортознавства. Методика моніторингу ринку плодів.	2	

6	T6	Сорти для аматорського садівництва. Напрями розвитку аматорського садівництва. Сорти і віддалені гібриди для аматорського садівництва.	2	
7	T7	Сорти інтенсивного типу. Сорти для інтенсивних та індустріальних насаджень плодкових і ягідних культур.	2	
8	T8	Сорти і гібриди для використання в селекції. Генетичні ресурси плодкових і ягідних рослин, види колекцій, їх використання.	4	
Разом:			20	4

4.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	<p>При вивченні дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.</p> <p><i>Методи контролю:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.</p> <p style="text-align: center;"><i>Система оцінювання навчальних досягнень студентів</i></p>		
	Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1 Кількість одиниць
	Лекції	1,0	20
	Практичні заняття	-	-
	Лабораторні роботи	-	-
	Самостійна робота	0,3	72
	Модульні контрольні роботи	10,0	2
	Разом:		60
<p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з дисципліни і за виставленні загальної кількості балів за поточну</p>			

успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в силабусі, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання лабораторних/ контрольних/ індивідуальних завдань, роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків

	<p>з іншими дисциплінами. Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.</p> <p>Студент не може бути допущений до складання іспиту, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.</p>
Критерії оцінювання	<p>Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.</p> <p>Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на іспиті – 40.</p> <p>Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за відповіді на тестові питання чи питання у білеті.</p> <p>Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 балів.</p>

5. Результати навчання

Шифр	Результат навчання
РН4	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.
РН9	Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності плодовоовочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття.

6. Пререквізити

Без обмежень.

7. Політика дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету);
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу;
- своєчасно виконувати навчальні завдання;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться в навчальних аудиторіях, у т.ч. з використанням комп'ютерів, а також в ботанічному саду Поліського національного університету.

9. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

Основна

1. Кондратенко Т. Є. Андрусик Ю.Ю. Загальна та часткова помологія.–К: НУБіП, 2017. – 253 с.
2. Кондратенко Т. Є., Кузьмінець О.М. Помологія. Поширені та перспективні сорти зерняткових культур. – Київ: ЦП Компрінт, 2018 – 227 с.
3. Кондратенко Т. Є., Кузьмінець О. М. Помологія кісточкових культур. – К.: ЦП Компрінт, 2019. – 292 с.
4. Кондратенко Т. Є. Практикум з помології.–Київ: НАУ, 2000. – 152с.
5. Кондратенко Т. Є., Кузьмінець О.М. Морфологічні ознаки саджанців і живців яблуні районуваних тип перспективних сортів. Довідник для апробаторів.-К., 2008. – 120 с.
5. Помологія: В 5 т. Т.1. Яблоня, Т.2. Груша и айва. Т.3. Абрикос, персик, алыча. Т.4. Слива, вишня, черешня [под. ред. М.В. Андриенко]. К. : Урожай, 1994–2004.
6. Інструкція з апробації маточних насаджень і садивного матеріалу плодкових і ягідних культур.– Київ, – 2002.– 52с.
7. Приймачук Л.С., Бурлака А. І., Гель І. М. Методичний посібник з апробації сортів суниці та малини в умовах західного Лісостепу України. – Львів, 2003. – 88с.
8. Помологія. Яблуна / під заг. ред. П.В. Кондратенка, Т.Є. Кондратенко. – Вінниця. Нілан-ЛТД, 2013. 624 с.

Додаткова

1. Андриєнко М.В. Малопоширені ягідні і плодкові культури/ М.В. Андриєнко, І.С. Роман. К. : Урожай, 1991. 166 с.
2. Вавилов Н.И. Теоретические основы селекции/ Н.И. Вавилов. М. : Наука, 1987. 512 с.
3. Кондратенко Т.Є. Яблуна в Україні. Сорти. К. : Світ, 2001. 297 с.
4. Матвієнко М.В. Груша в Україні. К. : Аграрна наука, 2006. 315 с.
5. Меженський В. М. Нетрадиційні плодкові культури. К. : Фітосоціоцентр, 2012. 80 с.
6. Симиренко В. Л. Часткове сортознавство плодкових рослин. К.: Аграрна наука, 1995. Том 1. 456 с; 1996. Том 2. 464 с .
7. Шеренговий П.З. Мое життя – в моїх сортах. Вінниця, 2011. – 168 с.

8. Fruit Breeding / Badenes M.L., Byrne D.H. (eds.). New York & al. : Springer, 2012. 875 p.
9. Temperature Fruit Crop Breeding. Germplasm to Genomics / ed. J. F. Hancock. – New York : Springer, 2008.
10. Wild Crop Relatives: Genomic and Breeding Resources: Temperate Fruits / ed. C. Kohle. – Berlin : Springer, 2011.

Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри рослинництва <http://www.http://znau.edu.ua/fakulteti/agronomichnij-fakultet/m-about-roslynnytstva>

2. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо) бібліотеки Поліського національного університету, Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича (<http://www.lib.zt.ua/>, 10014, м. Житомир, Новий бульвар, (0412) 37-84-33), Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>, Київ, просп. Голосіївський, 3 +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек (на розсуд викладача).

3. Інституційний репозитарій Поліського університету (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, патенти, комп'ютерні програми, статистичні матеріали, навчальні об'єкти, наукові звіти).

Викладач

 Тетяна СЛАДКОВСЬКА

Гарант освітньої програми

 Наталія ПЕЛЕХАТА

Декан агрономічного факультету

 Олександр САЮК

Силабус затверджений на засіданні кафедри рослинництва
Протокол № 1 від “25 ” серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

 Віра МОЙСІЄНКО

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією агрономічного факультету
Протокол № 1 від “01 ” вересня 2021 р.

Голова НМК факультету

 Тетяна КЛИМЕНКО